

VNO NCW

PRODUCTSCHAP DIERVOEDER

Nederlandse Biotechnologie Associatie

COV Centrale Organisatie voor de Vleessector

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
mevrouw G. Verburg
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Den Haag, 14 augustus 2009

Betreft: Tijdelijke voorziening voor tekorten in de toelevering van grondstoffen als gevolg van sporen van nog niet-toegelaten GGO's in de EU noodzakelijk

Hooggeachte mevrouw Verburg,

De Nederlandse levensmiddelenindustrie, diervoedersector, ketenpartners en VNO-NCW (hierna: de ondertekenende partijen) waarderen de Nederlandse inzet in Europees verband om de problematiek rondom de nultolerantie voor niet-toegelaten genetisch gemodificeerde gewassen (ggo's) bespreekbaar te maken. Met deze brief willen de ondertekenende partijen dan ook graag hun steun aan de Nederlandse overheid uitspreken om te komen tot een spoedige en werkbare oplossing voor de Europese nultolerantie voor niet-toegelaten ggo's. Dit in vervolg op onze brieven van 9 november 2007 en 22 september 2008.

Hieronder wordt de problematiek rondom de Europese nultolerantie voor niet-toegelaten ggo's en de recente importbelemmeringen voor Amerikaanse soja alsmede de gewenste oplossingsrichting nader uiteengezet.

Importbelemmeringen i.v.m. sporen van niet-toegelaten gg-maïslijnen in soja-importen

Vanwege de Europese nultolerantie voor niet-toegelaten ggo's is het sinds juni 2009 niet langer mogelijk Amerikaanse soja(producten) in de EU te importeren, in verband met het voorkomen van niet-kwantificeerbare sporen van in de EU nog niet toegelaten genetisch gemodificeerde maïslijnen. De aanwezigheid van deze minieme sporen van genetisch gemodificeerde maïs is onbedoeld en technisch onvermijdbaar. Beide genetisch gemodificeerde maïslijnen zitten in het Europese toelatingsproces en hebben beide reeds een positieve risicobeoordeling van de EFSA ontvangen.

De nultolerantie in het algemeen en de importstop op Amerikaanse soja in het bijzonder brengt de Europese agrarische handel, voedsel- en diervoedersectoren en veehouderij in een uiterst kwetsbare positie. Niet alleen importeurs van grondstoffen worden getroffen door het feit dat het niet langer mogelijk is soja(producten) uit de Verenigde Staten te importeren, maar ook alle hierop volgende schakels zullen hierdoor worden getroffen, waaronder de gehele Europese levensmiddelen- en diervoederindustrie en veehouderijsectoren.

Europese eiwitbehoefte

Voor haar eiwitbehoefte is de EU structureel afhankelijk van de wereldmarkt (meer dan 75% van de vraag naar eiwit, voor diervoeder, moet worden ingevoerd in de vorm van oliehoudende zaden of het meel daarvan) en geen van de EU-lidstaten is in dit opzicht zelfvoorzienend. Zo importeerde Nederland in 2008 voor circa €2,8 miljard, 3,9 miljoen ton sojabonen en 5,2 miljoen ton sojameel, om aan de vraag naar eiwit te voldoen. Daarmee is Nederland een van de grootste Europese importeurs en verwerkers van sojabonen.

Europese lidstaten zijn genoodzaakt soja(producten) in te voeren uit landen zoals de VS, Canada, Brazilië, Argentinië en andere Zuid-Amerikaanse landen, waar een groot deel van het landbouwareaal voor genetisch gemodificeerde sojabonen (en andere genetisch gemodificeerde gewassen, zoals maïs en rapenzaad) wordt gebruikt.

Gevolgen importstop Amerikaanse soja

De afhankelijkheid van de wereldmarkt in combinatie met de Europese nultolerantie voor ggo's maakt de Europese voedsel- en voederketen uiterst gevoelig voor mogelijke tekorten en ontwrichting van de handel. Dit is met name dit jaar het geval, temeer daar Europese bedrijven, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen Zuid-Amerikaanse sojabonen kunnen invoeren als gevolg van een aanzienlijke productiedaling (19 miljoen ton) door droogte in Zuid-Amerika eerder dit jaar.

Op de wereldmarkt bestaat geen alternatieve eiwitbron van betekenis die de plaats van sojabonen kan innemen. Dit levert een groot probleem van beschikbaarheid op. Daarom moet de EU tussen medio september 2009 en de volgende Zuid-Amerikaanse oogst vanaf maart 2010 zo'n 6 à 7,5 miljoen ton sojabonen uit Noord-Amerika importeren om aan de vraag van de levensmiddelen- en diervoedermarkt te voldoen. Dat kan echter alleen als er een oplossing wordt gevonden voor de blokkade van de invoer vanuit de VS, vanwege de geringe aanwezigheid (minder dan 0,1%) van genetisch gemodificeerde gewassen die in Europa nog niet zijn toegelaten.

Economische gevolgen

De economische gevolgen van het volledig wegvallen van de import van Amerikaanse sojabonen tot maart 2010 worden momenteel geraamd op circa 3,5 tot 5 miljard euro aan omzetsderving in de gehele EU. Het bij deze brief gevoegde dossier bevat meer informatie over de huidige toestand van de markt voor soja(producten) en de economische gevolgen voor de voedsel- en diervoederketen. Met nadruk moet worden gesteld dat elke onbalans in de aanvoer van soja(producten) iedere EU-lidstaat raakt. Doordat Nederland tot de grootste importeurs en verwerkers van soja binnen de EU behoort, zal ons land naar verwachting extra hard worden getroffen.

Zowel de levensmiddelen- en diervoederindustrie als de veehouderijsectoren zullen vanaf september worden geconfronteerd met een forse stijging van de kosten. Deze stijging van de kosten zal onder meer leiden tot duurdere eindproducten, waardoor ook de consument geconfronteerd zal worden met prijsstijgingen.

Tevens moet worden opgemerkt dat ook andere grondstoffen uit de VS (hoogwaardige tarwe, sorghum, gerst, rijst enz.) per definitie genetisch gemodificeerde componenten kunnen bevatten die nog niet door de EU zijn goedgekeurd. De problematiek kan hierdoor nog vele malen groter worden dan nu reeds het geval is en overstappen op deze eiwitbronnen kan dus ook zeker niet als oplossing worden gezien.

Gewenste oplossingsrichting

Een drempelwaarde voor (nog) niet-toegelaten ggo's zal het bedrijfsleven een tijdelijke voorziening kunnen bieden zolang het Europese toelatingsproces nog aanmerkelijk trager verloopt dan elders in de wereld.

Deze drempelwaarde dient van toepassing te zijn op ggo's die aan de volgende criteria voldoen:

- a. ggo's met een positieve beoordeling van EFSA;
- b. ggo's waar een gevalideerde detectiemethode van de JRC voor bestaat;
- c. ggo's toegelaten in een derde land (mits de toelating gebaseerd is op een met de EU vergelijkbare risicoanalyse).

Hierbij is het van groot belang dat deze drempelwaarde zowel van toepassing is op levensmiddelen als op diervoeders en door alle lidstaten op eenzelfde wijze wordt geïnterpreteerd, omdat op het moment van belading van het transportmiddel in het exporterende land het doorgaans nog niet bekend is of een grondstof de bestemming levensmiddelen of diervoeders krijgt, of wat het land van eindbestemming is. Bij sojabonen speelt daarnaast mee dat wanneer de sojabonen in Europa gecrusht worden het sojaschroot bestemd is voor diervoeder terwijl de sojaolie bestemd is voor levensmiddelen. Wanneer een drempelwaarde alleen voor diervoeder van toepassing zou zijn, zou dit betekenen dat het niet langer economisch rendabel is om sojabonen in de EU te verwerken.

Spoedige oplossing noodzakelijk

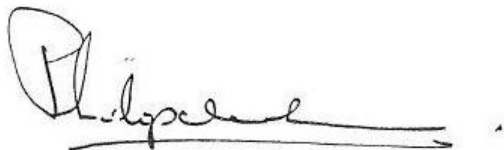
Om de continuïteit van de Europese en Nederlandse productie van levensmiddelen en diervoeders te waarborgen, is het noodzakelijk om op zeer korte termijn een oplossing te vinden voor de importbelemmeringen die voortvloeien uit de bovengenoemde nultolerantie. Met het oog op een spoedige oplossing is het essentieel dat de lidstaten dit nijpende probleem in de Landbouwraprad op 7 september a.s. bespreken en tot een oplossingsrichting komen. De ondertekenende partijen hopen dat met deze brief LNV zich gesterkt voelt te kiezen voor een tijdelijke voorziening van realistische drempelwaarden.

De ondertekenende partijen benadrukken dat, door de wereldwijde toename van de teelt van ggo's, het instellen van een realistische drempelwaarde louter op korte termijn als technische oplossing kan dienen. Voor de lange termijn is het noodzakelijk dat de Europese toelatingsprocedure wordt versneld zodat de toelatingsstatus van ggo's in de EU en andere landen vergelijkbaar wordt.

De verschillende ketenpartijen zullen via hun Europese collega's een vergelijkbaar pleidooi houden bij de andere Europese lidstaten.

Mocht er van uw zijde behoefte bestaan aan nader overleg, dan zijn wij daartoe vanzelfsprekend graag bereid.

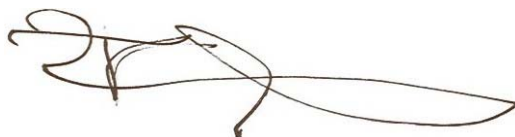
Hoogachtend,

Ph. den Ouden
Directeur Federatie Nederlandse
Levensmiddelen Industrie

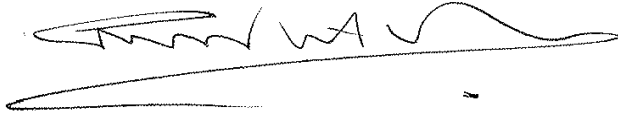
drs. C. Oudshoorn
Directeur Economische Zaken VNO-NCW

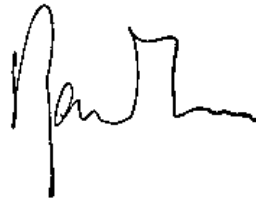
Th.A.M. Meijer
Voorzitter Productschap Diervoeder

drs. W. Oosterhuis
Voorzitter Productschap
Margarine, Vetten en Oliën

mr. S.W.A. Lak
Voorzitter Productschap Vee en Vlees

drs. J.J. Ramekers
Voorzitter Productschap Pluimvee en Eieren

A.H. Broekema
Voorzitter Koninklijke Vereniging
Het Comité van Graanhandelaren

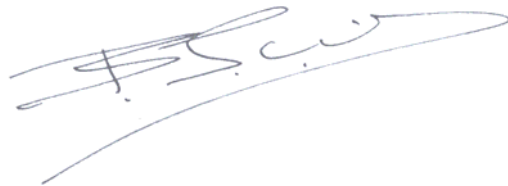
ir. ing. H.W.C.M. Flipsen
Directeur Nederlandse Vereniging
Diervoederindustrie

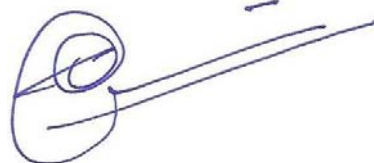
drs. J.H.G. Goebbels
Voorzitter Centrale Organisatie
voor de Vleessector

ir. J. Wisse
Directeur Niaba

Ir. B. J. Odink
Voorzitter NEPLUVI

ir. A. Mijs
Voorzitter ANEVEI

G. van Arendonk
Voorzitter Vereniging Rijstpelers Nederland

Cc:

- Minister van Economische Zaken
- Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer
- Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- vaste Kamercommissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- vaste Kamercommissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer
- vaste Kamercommissie voor Economische zaken

Bijlage:

Food and feed chain dossier with regard to minute presence of GM events not yet authorised in the EU in imported raw materials, notably soya and soya beans